

STYCZEŃ

	7	14	21	28	
N	1	8	15	22	29
P	2	9	16	23	30
W	3	10	17	24	31
S	4	11	18	25	
C	5	12	19	26	
P	6	13	20	27	

LUTY

	4	11	18	25
N	5	12	19	26
P	6	13	20	27
W	7	14	21	28
S	1	8	15	22
C	2	9	16	23
P	3	10	17	24

MARZEC

	4	11	18	25	
N	5	12	19	26	
P	6	13	20	27	
W	7	14	21	28	
S	1	8	15	22	29
C	2	9	16	23	30
P	3	10	17	24	31

KWIECIEŃ

	1	8	15	22	29
N	2	9	16	23	30
P	3	10	17	24	
W	4	11	18	25	
S	5	12	19	26	
C	6	13	20	27	
P	7	14	21	28	

MAJ

	6	13	20	27	
N	7	14	21	28	
P	1	8	15	22	29
W	2	9	16	23	30
S	3	10	17	24	31
C	4	11	18	25	
P	5	12	19	26	

CZERWIEC

	3	10	17	24	
N	4	11	18	25	
P	5	12	19	26	
W	6	13	20	27	
S	7	14	21	28	
C	1	8	15	22	29
P	2	9	16	23	30

DO UŻYTKU WEWNĄTRZKRAJOWEGO

1990

ZWIROTNIKA

NR 1(9) ROK III

18 stycznia 1990 r.

BIULETYN INFORMACYJNY

ŻYLA PKD GORZÓW WLKP.

Solidarność

LIPIEC

	1	8	15	22	29
N	2	9	16	23	30
P	3	10	17	24	31
W	4	11	18	25	
S	5	12	19	26	
C	6	13	20	27	
P	7	14	21	28	

SIERPIEŃ

	5	12	19	26	
N	6	13	20	27	
P	7	14	21	28	
W	1	8	15	22	29
S	2	9	16	23	30
C	3	10	17	24	31
P	4	11	18	25	

WRZESIEŃ

	2	9	16	23	30
N	3	10	17	24	
P	4	11	18	25	
W	5	12	19	26	
S	6	13	20	27	
C	7	14	21	28	
P	1	8	15	22	29

PAŹDZIERNIK

	7	14	21	28	
N	1	8	15	22	29
P	2	9	16	23	30
W	3	10	17	24	31
S	4	11	18	25	
C	5	12	19	26	
P	6	13	20	27	

LISTOPAD

	4	11	18	25	
N	5	12	19	26	
P	6	13	20	27	
W	7	14	21	28	
S	1	8	15	22	29
C	2	9	16	23	30
P	3	10	17	24	

GRUDZIEŃ

	2	9	16	23	30
N	3	10	17	24	31
P	4	11	18	25	
W	5	12	19	26	
S	6	13	20	27	
C	7	14	21	28	
P	1	8	15	22	29

ROK NIEPEWNOŚCI

Scenariusz pesymisty

1. Hiperinflacja będzie wyższa i dłuższa, niż zakłada rząd ponieważ; nastąpi kilkakrotny wzrost cen paliw i energii; trzynastokrotnie wzrosną stawki amortyzacyjne majątku trwałego; stopa oprocentowania kredytów będzie wyższa od stopy inflacji; wzrosną podatki obrotowy i stawka odpisów na ZUS /z 33% na 43%. Wszystko to, wraz z urealnieniem kursu złotówki, spowoduje gwałtowny skok kosztów produkcji.
2. Spadek produkcji będzie większy, niż się prognozuje w dokumentach rządowych, ponieważ; bankructwa przedsiębiorstw będą masowe; likwidacja ulg w podatku dochodowym zniechęci do wzrostu produkcji; opodatkowanie wzrostu wynagrodzeń doprowadzi do zaniku bodźców wzrostu wydajności pracy.
3. NBP nie będzie w stanie utrzymać stabilnego kursu złotówki, w związku z czym ryzyko kursowe spadnie na przedsiębiorstwa. Za złotówki otrzymane w styczniu z przymusowej odsprzedaży dolarów, będzie można w lutym nabyć mniejszą ilość obcych walut na import.
4. Spadek stopy życiowej spowoduje masowe ubóstwo, a pomoc społeczna nie zapewni nawet minimum biologicznego wielu rodzinom.
5. "Solidarność", będąca dotąd naturalną bazą rządu, znajdzie się między młotem a kowadłem. Popierając program reform straci poparcie społeczne, idąc za głosem ludu osłabi pozycję rządu.
6. Wybuchną gwałtowne protesty społeczeństwa, które zdestabilizują sytuację gospodarczą i polityczną. Rząd Mazowieckiego upadnie, a Zachód nie zainwestuje ani centa w tak niepewnym kraju.

Scenariusz optymisty

1. Hiperinflacja trwa przez pierwszy kwartał 1990, ale będzie gasnąca, ponieważ wzrost dochodów będzie wolniejszy od wzrostu cen.
2. Społeczeństwo zgodzi się na znaczny spadek swich dochodów realnych, który zresztą będzie niższy od statystycznego ich wskaźnika, dzisiaj bowiem duża część pieniądza nie ma pokrycia towarowego.
3. Likwidacja ulg i realny wzrost obciążeń podatkowych, drastyczny spadek dotacji, a także wolniej rosnący popyt spowodują bankructwa nieefektywnych przedsiębiorstw i przejściowe obniżenie produkcji.
4. Realizacja tych przedsięwzięć a ponadto; ujednoclenie kursu złotówki, jej wewnętrzna wymienialność, urealnienie stopy procentowej i likwidacja deficytu budżetowego, pozwolą na uruchomienie finansowej pomocy z zagranicy. Umożliwi to sfinansowanie niezbędnego dla ożywienia gospodarki importu.
5. Demonopolizacja gospodarki, w tym zapoczątkowanie jej prywatyzacji, uruchomią mechanizmy konkurencji motywujące do wzrostu produkcji.
6. Przy wysokich i rosnących cenach, wolniej rosnących dochodach rynek ustabilizuje się i towary zaczną być łatwiej dostępne w sklepach.
7. Doprowadzenie do jednocyfrowej /w skali miesięcznej/ inflacji, co jest oczekiwane w II kwartale, powinno rozpocząć proces ożywienia gospodarki, pod warunkiem finansowego zasilenia z zagranicy.
8. Grudzień 1990 zastanie gospodarkę prawie zrównoważoną wewnętrznie i idącą w górę. Spadek stopy życiowej zostanie wyhamowany.
9. Sukces wewnętrzny zostanie podbudowany porozumieniami międzynarodowymi odnośnie do przesunięcia spłat wierzycielom.

"Tygodnik Gdański" - Rok niepewności. Piotr Dominiak.

TRZECIEGO SCENARIUSZA JUŻ NIE MA ! WSZYSCY MUSIMY SIĘ ZASTANOWIĆ
- NASZA PRZYSZŁOŚĆ ZALEŻY OD PRZYSZŁOŚCI NASZEGO KRAJU.

WIMBP

GORZÓW WLKP.

NSZZ "S" PKP-6/01/90

S P R A W O Z D A N I E

z działalności Komisji Zakładowej NSZZ "Solidarność"
PKP węzła Gorzów Wlkp.
w roku 1989.

Komisja Zakładowa NSZZ "Solidarność" węzła PKP w Gorzowie rozpoczęła jawną działalność w pierwszej połowie lutego 1989 roku. Od tego też czasu rozpoczęliśmy rozprowadzać wśród pracowników węzła deklaracje członkowskie. W początkowej fazie chęć przynależności do związku zadeklarowali pracownicy, którzy byli lojalni wobec "Solidarności" od roku 1980. Spora część załóg zachowywała jednak dużą rezerwę wobec nas, czekając na dalszy przebieg wydarzeń w naszym kraju. Po oficjalnym reaktywowaniu "Solidarności" przez Sąd Wojewódzki w Warszawie odnotowaliśmy pewne ożywienie wśród naszych sympatyków, ale znaczna ich część pozostała nadal na pozycjach zachowawczych. Do czasu wyborów Komisji Zakładowej węzła czyli do dnia 26.06.1989r. mieliśmy zarejestrowanych nieco ponad 200 członków. Następne miesiące nie przyniosły znacznej poprawy w tym względzie i stan członków naszej Komisji na dzień 1989.12.31 wynosił - 237. Na terenie węzła działają trzy komisje oddziałowe tj. WGW, SPL, MD. Trudno jest rok 1989 nazwać rokiem naszej działalności, był on rokiem jak wiemy szczególnym. Sprawy polityczne uzależniające cały nasz związek "Solidarność" od przemian zachodzących w Polsce, zepchnęły część spraw pracowniczych na plan dalszy. Nie dopuszczaliśmy jednak, aby sprawy najważniejsze, dotyczące bezpośrednio naszego poziomu życia odbywały się bez naszego udziału. Również staraliśmy się, z uwagi na młodszą część naszych pracowników, przybliżyć poprzez działalność propagandową /gabloty, pisma związkowe, własny biuletyn "Zwrotnica"/ strukturę i cele "Solidarności". Z żalem musimy stwierdzić, że prawie wcale nie prowadziliśmy pomocy socjalnej dla naszych członków będących w szczególnie trudnej sytuacji materialnej. Powód jest jeden - brak środków pieniężnych. Dopiero od miesiąca sierpnia zaczęliśmy gromadzić środki pochodzące ze składek poprzez potrącanie z listy płac. Są one przekazywane na konto które założyliśmy w Pomorskim Banku Kredytowym. Dotychczasowe składki zbierane bezpośrednio od członków zabezpieczyły nam ciągłość wypłat zasiłków statutowych, które wypłacamy na bieżąco. W listopadzie zabezpieczyliśmy organizacyjnie Święto Kolejarzy, które obchodzimy pod patronem Sw. Katarzyny. Zorganizowaliśmy wyjazd na Jasną Górę, na Ogólnopolską Pielgrzymkę Kolejarzy, odbyła się również zabawa taneczna w Domu Kultury "Kolejarz". W roku 1989 rozpoczęliśmy również działalność prowadzącą do wyjaśnienia wielu spraw, które stanowiły powód do wielu domysłów i dyskusji wśród pracowników naszego węzła. Szczególnie zwróciliśmy uwagę na działalność na naszym terenie spółki "Kolew", budowie placby przy ul. Dworcowej i planie oddania w ajencję ogrodnictwa Kolejowego. Sprawy te są nadal w trakcie wyjaśniania i po całkowitym ich wyjaśnieniu wnioski i ewentualnie stwierdzone nieprawidłowości opublikujemy w "Zwrotnicy".

Komisja Zakładowa
NSZZ "S O L I D A R N O Ś Ć"
węzła P-K P Gorzów

P R O T O K Ó Ł

z posiedzenia Komisji Zakładowej NSZZ "Solidarność"
węzła PKP Gorzów Wlkp. w dniu 1990.01.12

Obecni na posiedzeniu:

1. Adam Jaworski - przewodniczący
2. Jan Michalski - z-ca przewodn.
3. Halina Maćkowska - z-ca przewodn.
4. Jadwiga Ostrowska - sekretarz
5. Mieczysław Ostrowski - członek
6. Zdzisław Kirenko - z-ca przewodn.

W trakcie posiedzenia przedyskutowano obecną sytuację w związku, podsumowano działalność komisji w roku 1989 i przyjęto program działania na I kwartał 1990 roku. Dokonano również analizy struktury płac na węźle PKP Gorzów w/g sytuacji na dzień 1.01.1990r.

Program działania komisji w I kw. 1990 roku.

1. Komisja Zakładowa przedstawi członkom związku szczegółowy raport z dotychczasowej działalności. Przedstawiony powinien on być w najbliższym numerze "Zwrotnicy".
2. Wystąpić do zarządu Kasy zapomogowo-pożyczkowej o przedstawienie swojej działalności w roku 1989.
3. Zbadac zasady działalności Domu Kultury "Kolejarz".
4. Wystąpić do Rady Regionu o zajęcie stanowiska w celu przeciwdziałania praktyk monopolistycznych w gorzowskim handlu.
5. Zbadac zasadność finansowania klubu sportowego "Warta".
6. Dokonać oceny stanu BHP w poszczególnych jednostkach węzła i prawidłowego stosowania przepisów w stosunku do pracowników.
7. Przeprowadzić analizę stanu zatrudnienia w jednostkach w stosunku do planu zatrudnienia na dzień 1.01.1990.
8. Wystąpić do służb socjalnych o przedstawienie rozliczenia funduszu za rok 1989.
9. Przestąpić do zbadania możliwości rozpoczęcia działalności gospodarczej związku.
10. Uaktywnić członków związku poprzez tworzenie na terenie jednostek kół samopomocy pracowniczej w aktualnej trudnej sytuacji kraju materialnej.
11. Wyjaśnić do końca sprawy "plomby" przy ulicy Dworcowej, spółki "Kolew", ośrodka wczasowego w Osieku, ogrodnictwa kolejowego.
12. Wystąpienie do naczelników zakładów o podanie kwot kierowanych na cele nie związane z funduszem płac i funduszem socjalnym zakłogi. Szczególnie chodzi o finansowanie związków zawodowych, organizacji politycznych, społecznych i sportowych.
13. Skupić szczególną uwagę nad sytuacją materialną i mieszkaniową emerytów i rencistów - członków naszego związku.
14. Nawiązać współpracę z NSZZ Prac.Kol. w celu dostosowania do specyfiki pracy regulaminów stosowania dodatku transportowego w poszczególnych służbach.

protokołował: Jan Michalski.

POSTULATY ZESPOŁU PROBLEMOWEGO D/S DRUŻYN TRAKCYJNYCH PRZY
KRAJOWEJ SEKCJI KOLEJARZY NSZZ " SOLIDARNOŚĆ "

Właściwy dobór kandydatów oraz stosunkowo długi cykl szkolenia na stanowisko maszynisty jest na tyle kosztowny, że przeds. PKP powinno opłacać się otoczyć szczególną opieką zdrowie i kondycję psychofizyczną maszynisty. Tylko w pełni zdrowy i doświadczony zespół drużyna lokomotywowych może znacznie przyczynić się do zmniejszenia awaryjności przewozów.

W związku z powyższym Zespół Problemowy d/s drużyn trakcyjnych przedstawia postulaty szczególnej ochrony zdrowia zespołu drużyn trakcyjnych oraz postulaty mające na celu poprawę organizacji i warunków pracy.

I. Dotyczące ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i higieny pracy.

domagamy się:

- a/ rozszerzenia wykazu chorób zawodowych o nadciśnienie, choroby wibracyjne, wieńcowe, wzroku, zwyrodnienia kręgosłupa, nerwobóle i żylakowatość, w oparciu i na wynikach przeprowadzonych badań lekarskich,
- b/ po pięciu/5/ latach nieprzerwanej pracy na pojazdach trakcyjnych, w celu cyklu co dwa lata, obowiązkowo umieszczać w sanatoriach, na całkowity koszt przedsiębiorstwa. Wynagrodzenie wypłacać jak za urlop,
- c/ przywrócenia rent wyrównawczych w przypadku odsunięcia ze stanowiska maszynisty z powodu utraty zdrowia,
- d/ opracowania przepisów określających najwyższe dopuszczalne natężenie /NDN/ pola magnetycznego oraz zbadania i podania do wiadomości jego szkodliwego wpływu na organizm,
- e/ dostosowania stanowisk pracy do wymogów ergonomii i bhp,
- f/ zmniejszenia okresu używalności odzieży roboczej i ochronnej. Po okresie wynoszenia odzież powinna przechodzić na własność pracownika bez obciążeń finansowych,
- g/ ujednoczenia umundurowania na sieci PKP i wprowadzenia rozsądnych zasad gospodarowania sortami mundurowymi,
- h/ respektowania obowiązujących przepisów odnośnie wydawania posiłków regeneracyjnych i napojów,

II. Postulaty zmian płacowych i czasu pracy.

- a/ zmiany porozumienia płacowego w przeds. PKP, obowiązującego od 1984r.
- b/ nowe porozumienie winno ograniczać do minimum ilość składników płacowych w elementach zmiennych oraz ilość grup uposażenia,
- c/ wynagrodzenie za niedziele, święta oraz dni ustawowo wolne od pracy, za czas przepracowany w normie godzin, liczyć ze zwykłą 100% stawki osobistego zaszeregowania,
- d/ za urlopy i chorobę premia winna być liczona /obliczana/ ze wszystkich elementów zmiennych,
- e/ dodatek kilometrowy winien oscylować w granicach 25% wynagrodzenia maszynisty,
- f/ wprowadzenia przepisu umożliwiającego przejście na emeryturę po 25 latach pracy w drużynie trakcyjnej i 35 latach pracy w przeds. PKP,
- g/ płacenia za całość przerwy w pracy na stacji zwrotnej jak za dyżur,
- h/ ograniczenia dyżuru po wypoczynku do trzech/3/ godzin,
- i/ zwiększenia odpłatności za godziny nocne do 50% średniej stawki zespołu drużyn trakcyjnych danej lokomotywowni,
- j/ przywrócenia 5% preferencji wysługi lat,
- k/ wprowadzenia wypłaty 13-tej pensji jak w innych zakładach, do końca I-go kwartału roku następnego,

/ ciąg dalszy na stronie następnej /

- l/ podjąć działania w celu ograniczenia zatrudnienia w godzinach nadliczbowych, tak by norma godzin nadliczbowych była zgodna z Kodeksem Pracy,
- m/ wprowadzić dodatkowe 15 minut na odbiór i zdanie pojazdu trakcyjnego na linii,
- n/ wliczać ilość godzin na szkolenia i egzaminy do miesięcznej normy czasu pracy,
- o/ poczynić działania umożliwiające bieżące naliczanie i wypłacanie premii z elementów zmiennych,

III. Postulaty zmian organizacji pracy i reorganizacji zarządzania

- a/ ujednoczyć sygnały końca pociągu i przekazać je w całości służbie ruchu,
- b/ znieść egzaminy kontrolne,
- c/ zlikwidować rejestr wykroczeń,
- d/ przemianować dyspozytorów w lokomotywowniach ze stanowisk administracyjnych na robotnicze,
- e/ instruktorów maszynistów zatrudnić na stanowisku maszynisty z zachowaniem uprawnień instruktorskich. Na czas szkoleń stosować urlopowanie. Sukcesywnie poszerzać krąg instruktorów/maszynistów z uprawnieniami instruktorskimi/,
- f/ opracować przepisy dotyczące pracy maszynistów i przewoźników tak, aby były przejrzyste, zwięzłe i jednoznaczne w interpretacji,
- g/ wprowadzić odstępstwo dla maszynistów z podstawowych wykształceniem, a przyjętych do pracy w przedś. PKP do 1975r. w celu stworzenia możliwości przemianowania ich do wyższej grupy,
- h/ opracować zmiany w R-1 w części mówiącej o prowadzeniu pociągu z jednoosobową obsługą trakcyjną, ze względu na duże nieścisłości,
- i/ konsultowanie ze związkami zawodowymi wszelkich przepisów dotyczących pracy drużyn trakcyjnych,

Ponadto domagamy się:

- modernizacji taboru,
- wyciszenia kabiny maszynisty i wprowadzenia klimatyzacji,
- zamontowania umywalki oraz WC, rozwiązania problemu wadliwego ogrzewania szyb i pracy wycieraczek, oraz oświetlenia czoła pociągu,
- wprowadzenia sygnalizacji kabinowej,
- wprowadzenia urządzenia blokującego możliwość zwiększenia prędkości poza dopuszczalną szybkość 20 km/h, przy jeździe na blok. samoczynnej po minięciu semafora wskazującego sygnał stop,
- modernizacji układu sprężonego powietrza na ETZ w celu przystosowania do niezawodnej pracy w warunkach zimowych,
- zlikwidowania Dyspozytur Rejonowych Służb PKP /pracę dyspozytorów rejonowych winny przejąć dyspozytury okręgowe/,
- przeprowadzenia atestacji jednostek zakładowych PKP, wydziałów, działów, i stanowisk pracy z udziałem związków zawodowych,
- nadać większą samodzielność liniowym jednostkom zakładowym/lokomotywniom/, wprowadzić plany pracy z wartościowaniem pracy,
- w związku z wadliwą działalnością służby zaopatrzenia, proponuje się, aby magazyny w/wym. służby wraz z załogą przekazać pod zarząd lokomotywowni tzw. magazynom rezerwy obiegowej z pracą turnusową.

OD KOR-u DO "SOLIDARNOCŚCI"
ciąg dalszy kalendarium - od grudnia 1980

- grudzień 1980 - luty 1981 - spór o wolne soboty; fala protestów przeciwko nadużyciom władz; akcje protestacyjne rolników i studentów.
- 17 lutego 1981 - rejestracja NZS
- 18 lutego 1981 - podpisanie w Rzeszowie i Ustrzykach Dolnych porozumień w sprawie rolników indywidualnych.
- 8 - 9 marca 1981 - zjednoczenie niezależnych związków zawodowych rolników i powstanie Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych /NSZZ RI/ "Solidarność".
- 17 marca 1981 - początek działalności Sieci Organizacji Zawodowych Zakładowych NSZZ "Solidarność" /tzw.sieć/.
- 19 marca 1981 - tzw.akcja bydgoska - atak MO na zgromadzonych w budynku WRN w Bydgoszczy przedstawicieli "Solidarności" z przewodniczącym regionu Janem Rulewskim na czele i towarzyszącymi im radnych; dotkliwe pobicie Rulewskiego; strajki protestacyjne.
- 30 marca 1981 - tzw.Porozumienie Warszawskie, zawarte między stroną rządową i "Solidarnością" na zakończenie rozmów podjętych 25 marca.
- 7 maja 1981 - tzw.wydarzenia otwockie - oblężenie przez tłum posterunku MO w Otwocku jako protest przeciwko pobiciu dwóch pijanych mężczyzn; interwencja regionu Mazowsze.
- 12 maja 1981 - rejestracja NSZZ RI "Solidarność".
- 9 czerwca 1981 - rejestracja NSZZ Indywidualnego Rzemiosła "Solidarność".
- 3 sierpnia 1981 - demonstracje w Warszawie, blokada przez MO ronda przy skrzyżowaniu ulic Marszałkowskiej i alej Jerozolimskich.
- 3-5 sierpnia 1981 - "marsze głodowe" w różnych miastach.
- 5-10 września 1981 - I tura I Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ "Solidarność"
- 28 września 1981 - rozwiązanie się KSS "KOR".
- 29 września 1981 - powstanie Klubu Służby Niepodległości /KSN/.
- 17 października 1981 - powstanie Komitetu Założycielskiego Krajowej Federacji Samorządów.
- 23 października 1981 - strajk powszechny w regionie sandomierskim; uchwała rządu o powołaniu wojskowych grup operacyjnych.
- 26-27 października 1981 - fala strajków m.in.w Zielonogórskim, w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Radomiu w Zyrardowie i w regionie Śląsko - Dąbrowskim.
- listopad 1981 - strajki chłopskie, studenckie, akcje protestacyjne nauczycieli.
- 4 listopada 1981 - spotkanie: Wałęsa - Glemp - Jaruzelski
- 23 listopada 1981 - rozpoczęcie przez wojskowe grupy operacyjne działalności w miastach.
- 25 listopada 1981 - strajk okupacyjny w Wyższej Oficerskiej Szkole Pożarnictwa w Warszawie.
- 2 grudnia 1981 - desant MO na budynek WSO Poż. w Warszawie.
- 3 grudnia 1981 - spotkanie przewodniczącego regionów NSZZ "Solidarność" w Radomiu tzw. strajki radomskie.
- 11-12 grudnia 1981 - posiedzenie Komitetu Krajowej NSZZ "Solidarność" w Gdańsku.

ciąg dalszy kalendarium w następnych numerach "Zwrotnicy"

WIMBP

GORZÓW WLKP.

CIEKAWOSTKI Z PRASY SOLIDARNOSCIOWEJ

Siódme-nie kradnij !

Umierający "komunizm" zapisał nam w testamencie i skazał nas na złodziejstwo. Tak się jakoś Europa po wojnie podzieliła, że są kraje, gdzie obywatele kradną, spekulują i łapówkują w nadmiernym stopniu, a w innych złodziejstwo nie ma warunków rozwoju. Dziś marzymy i mówimy o dołączeniu do Europy. Z czym tam wejdziemy? Co wniesiemy? Czy Europa zaakceptuje nas? Zastanawiam się, dlaczego u nas jest więcej złodziei niż w Grecji czy Hiszpanii. Otóż u nas złodzieje mają cieplarniane warunki, byli i są pod ochroną i nie wolno ich zwalczać. Złodziejstwo przestało być grzechem i nie jest już potępiane. Z akceptacji i samorozgrzeszenia złodziei powstało wiele współczesnych "przyszłów ludowych", a te, jak wiadomo, są niestety mądrością narodu.

- Nie będziesz kradł, nie będziesz jadł.
- Kto nie okrada swojego zakładu, okrada swoją rodzinę.
- Nie mów ile u was można zarobić, powiedz ile można ukraść.
- Większe niż wesz, to bierz.

Akceptowanie tej przykrej przywary było możliwe, bo ludzie uznali, że państwowe to niczyje, a na pewno nie moje. Pracownicy wiedzą, że drobne nawet kradzieże zmniejszają bardzo zysk zakładu. Wiedzą jednak też, że gdyby zakład miał bardzo duży zysk, to pracownicy z tego zysku nic więcej ponad przysługującą jakmużnę nie otrzymają. Nie drażni mnie, gdy widzę jak kolega odkręca coś na statku, czyniąc przy tym duże straty. Donosicielstwem brzydzą się jak wszyscy, więc złodziejowi nic nie grozi. Tak się porobiło, że bogactwo zakładu nie idzie w parze z zamożnością pracowników. Tak samo było w skali kraju. Im Polska miała większe możliwości, tym więcej przeznaczano na rozwój komunizmu w zaprzyjaźnionych krajach Czarnej Afryki. Obywatel nic z tego bogactwa nie miał, lecz zawsze mógł wykrzesać nieco inicjatywy i ukraść tyle ile chciał i ile potrzebował. Niesamowitą inicjatywę i pomysłowość mają złodzieje naszych czasów. Nie sposób wymienić wielu oryginalnych kradzieży, dość powiedzieć, że pracownicy cukrowni wynoszą cukier w biustonoszach. Pomysłami muszą wykazywać się przeważnie małe złodziejaszki. Wielcy, na eksponowanych stanowiskach złodzieje nagarniają bez pomysłu i bez miary.

Pewien znajomy mojego znajomego został w 1983 radcą handlowym w naftowo-szejkowym kraju. W ciągu roku zbudował dwie wille, oczywiście nie na swoje nazwisko, kupił najnowszego fiata, kamerę video, sprzęt elektroniczny i nikt nie wie co jeszcze. Do słownika powszechnie używanego wciśnięły się zwroty: załatwiłem i zorganizowałem. Każdy złodziej szczyli się tym, że zorganizował i załatwił. Świadczy to, że jest załatwiaczem, rasą wyższą od kupujących w sklepie. Nikt nie potępia załatwiaczy, choć wszyscy widzą jak rujnują oni gospodarkę. Do kradzieży zaliczyć można wykorzystywanie stanowisk służbowych. Najlepiej widać to w przypadku kontraktów zagranicznych szczególnie zachodnich, gdzie bardzo często jedzie do pracy rodzina dyrektora i pociotki jego zastępców. Taka rodzinna eskapada powoduje wiele perturbacji, lecz nikt nic nie pisnie, bo grozi mu karne wysłanie do kraju. Inną swoistą formą kradzieży jest łapówkarstwo. Powstało w urzędach i zakwitło wszędzie tam, gdzie urzędnik robi łaskę. Panie za biurkami szybko zauważyły, że im bardziej są aroganckie i leniwe, tym większą łapówkę mają szansę otrzymać od petenta, który czuje jak mały jest i jak dużo zależy od pani za biurkiem. Mniej i pracowitej urzędnicze nikt raczej łapówek nie da, bo i po co. A że pieniądze dają łapówkarzom szczęście, chamstwo w urzędach ma się dobrze.

fragment artykułu z "Tygodnika Gdańskiego" nr.1/21/90 z dn. 1990.01.07

REDAGUJE KOLEGIUM: Jan Michalski, Adam Jaworski

NASZ ADRES: Komisja Zakładowa NSZZ "Solidarność" węzła PKP Gorzów

WIMBP